

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

צו

(חלק יז — שיחה א)



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

לעילוי נשמת
הרה"ת ר' מנחם מענדל ע"ה
בהרה"ח הרה"ת חיים שאול ע"ה
גלב"ע י"ג כסלו ה'תשס"ו
מרת חנה ע"ה
בהרה"ח ר' מנחם מאניש ע"ה
גלב"ע יו"ד ניסן ה'תשע"ג
ברוק
ת' נ' צ' ב' ה'



LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2021

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

צו

ניט געוואוסט אָז ביי אים גייט אָן דער
דין פון עולה „העולה .. על המזבח“⁶.

ועד⁷ ביי די אַנדערע פיר סוגים –
מנחה, חטאת, אשם און שלמים – אָז
דער וואָרט „(זאת) תורת“ איז ביי יע-
דערן פון זיי מרבה נאָך אַ מין קרבן
וואָס לולי דעם ריבוי וואָלט ער ניט
נכלל געוואָרן צווישן די אַנדערע מינים
פון זעלבן קרבן? (בנוגע צו אַ געוויסן
דין עכ“פ), און ווי דער תורת כהנים⁸
טייטשט אויס:

„תורת המנחה, תורה אחת לכל המנ-
חות שיהו טעונות שמן ולבונה“, אָז
אויך „מנחות שאין שיריהם נאכלין“ (ווי
מנחת כהנים) .. טעונות שמן ולבונה“;
„תורת החטאת, תורה אחת לכל חטאות
שיהא דמם טעון כיבוס“, אָז אפילו
„חטאות הפנימיות (וואָס „אינן נאכ-
לות“¹⁰) .. דמם טעון כיבוס“; „תורת
האשם, תורה אחת לכל אשמות שיהא
דמם ניתן למטה“, אָז אויך „אשם
מצורע“ איז דמו „ניתן למטה“ (כאָטש
ביי אשם מצורע שטייט¹¹ „כחטאת
האשם הוא“ און דער דם חטאת איז

א. אין ערשטן טייל פון אונזער סדרה
רעדט זיך וועגן פינף סוגים: אין קרב-
נות: עולה, מנחה, חטאת, אשם און של-
מים – און ביי יעדן פון זיי איז דער
פסוק² מקדים „(זאת) תורת ה...“.

דער פשוטער פירוש פון „זאת תורת“
איז – „דאָס איז די תורה (די הלכות)
פון...“; און כאָטש אָז די דינים פון
די אויבנדערמאָנטע קרבנות זיינען שוין
געזאָגט געוואָרן אין פרשת ויקרא, פונ-
דעסטוועגן איז מתאים דער לשון „זאת
תורת“ בפרשתנו, ווייל דאָ, אין דער
פרשה, קומען צו נאָך פּרטי דינים וואָס
זיינען ניט געזאָגט געוואָרן אין דער
פריערדיקער פרשה^{2*}.

אַבער אין תורת כהנים³ (ועד⁴ אין
ש”ס⁴) לערנט מען אַרויס פון „זאת תורת
העולה – תורה אחת לכל העולים שאם
עלו לא ירדו“, אָז דער וואָרט „תורת“
קומט מרבה זיין אַ סוג אין עולה⁵ (פסו-
ליו), וואָס לולי דעם ריבוי וואָלט מען

1) ל' הרמב"ם בספרו (הל' מעה"ק בתחלתו
ובכ"מ) „מינים“, כי לשונו לשון המשנה והתנ"ך
וכו', אבל בס' חז"ל שלאחריו מפרטים יותר
וקוראים למין הכולל כמה מינים – „סוג“
(ראה בס' ביאור מלות ההגיון וכיו"ב). וראה
הקדמת פיה"מ לס' קדשים (העתקת קאפח) „מין“
וגם „סוג“.

2) ו, ב – „זאת תורת העולה“; שם, ז – „וזאת
תורת המנחה“; שם, יח – „זאת תורת החטאת“;
ז, א – „וזאת תורת האשם“; שם, יא – „וזאת
תורת זבח השלמים“.

2*) ראה רשב"ם ריש פרשתנו.

3) עה"פ.

4) זבחים פד, סע"א. וש"נ.

5) להעיר מרמב"ן ומפרשי רש"י ריש פרשתנו.

6) פרשתנו ו, ב.
7) כלשון התור"כ (גבי מנחה חטאת ואשם), וכי
מנין יצאו מכלל? (וכיו"ב).
8) בכל אחד במקומו. ועד⁷ בש"ס גבי חטאת
(משנה זבחים רפ"א) ושלמים (זבחים בסופה).
9) ו, נאמר (ויקרא ב, א-ג) ויצק עלי' שמן ונתן
עלי' לבונה והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו“
(תור"כ כאן).
10) ו, נאמר (פרשתנו ו, יט"כ) הכהן המחטא
אותה יאכלנה ואשר יזה מדמה תכבס“ (תור"כ
כאן). אבל ראה לקמן בפנים סעיף ד' והערה 21.
11) מצורע יד, יג.

טעמא דאַרף ער שוין ניט אויסטייטשן אַז אויך ביי חטאת, אשם און שלמים קומט עס „לרבות“, און ער פאַרלאָזט זיך אויפן תלמיד¹⁵ אַז ער וועט אַליין זוכן און געפינען אין וואָס ס'באַשטייט דער חידוש וריבוי פון וואָרט „תורת“ ביי יעדן פון זיי.

און דאָס וואָס ביי „וזאת תורת המנחה“ פאַרלאָזט זיך ניט רש"י אויפן תלמיד און טייטשט אויס דעם ריבוי – „תורה אחת לכולן להטעינין שמן ולבונה האמורין בענין, שיכול אין לי טעונות שמן ולבונה אלא מנחת ישראל שהיא נקמצת, מנחת כהנים שהיא כליל מנין ת'ל תורת“ – איז עס ווייל ביי מנחה איז דאָ אַ מקום לטעות, אַז דער „תורת“ קומט מרבה זיין אַן אַנדער דין:

די גמרא¹⁶ לערנט אָפּ פון „וזאת תורת

יאמר הכתוב על מה שנזכר בסדר ויקרא .. זאת שכבר זכרנו לעיל בדבור שעבר היא תורה כוללת לכל העולות.

ומה שפירש"י ש„תורת“ הוא ריבוי [היינו שבא לרבות עוד מין כמו „פסולים“ וכו'] – שלולי הריבוי לא היינו אומרים שהוא בכלל* – כבתורת כהנים] – יש לומר, שמכיון שנאמר „וזאת תורת גו“, קשה לפרש דקאי „על מה שנזכר בסדר ויקרא“ (וראה לקמן בפנים סעיף ז').

(15) כמדובר כמה פעמים, שכשם שאין „חסר“ בפרש"י (שמותרין כל קושיא שישנה בפשוטו של מקרא), כך אין „יתר“ בפירושו, ולכן – כל ענין שבו חמש למקרא יוכל להבין מעצמו (אם מפשטות הכתובים אם מפירושו רש"י שכבר למד), אין רש"י כתבו וסומך על התלמיד.

(16) מנחות עב, ב וברש"י שם.

„ניתן למעלה“; און פון „תורת זבח הש- למים – תורה אחת לכל השלמים“¹² לערנט מען אָפּ „לעשות זמן בכמה בזמן אהל מועד“ (אַז אויך ביי אַ „במה“¹³ איז דאָ דער דין פון נותר ופיגול).

ב. ווי איז שיטת רש"י בהנ"ל – בפ"י רושו עה"ת? – געפינט מען אין דעם אַ דבר פלא:

ביי די ערשטע צוויי מאָל וואו עס שטייט „וזאת תורת“ – ביי עולה און מנחה – איז רש"י מפרש אַז „תורת“ קומט מרבה זיין – „תורה אחת לכל (לכולן) כו“, און ברענגט אַראָפּ די לימודים פון תורת כהנים; אָבער ביי די לעצ- טע דריי – „וזאת תורת החטאת“, „וזאת תורת האשם“, „וזאת תורת זבח השלמים“ – איז רש"י גאַרניט מפרש.

איז תמוה – ממה נפשך: אויב רש"י נעמט אָן אַז „תורת“ איז אַ ריבוי, האָט ער געדאַרפט מפרש זיין אין וואָס באַשטייט דער ריבוי פון „וזאת תורת“ אויך ביי די לעצטע דריי, חטאת אשם און שלמים; און אויב רש"י האַלט אַז ע"ד הפשט איז „תורת“ ניט קיין ריבוי און זיין פירוש איז כפשוטו (כו"ל) – פאַרוואָס איז ער מפרש אַז ביי עולה און מנחה איז עס יע אַ ריבוי?

ג. לכאורה וואָלט מען געקענט פאַר- ענטפערן: רש"י נעמט טאַקע אָן אַלס כלל אַז „תורת“ איז אַ ריבוי, און ווי ער איז מדגיש בפירושו אויף זאת תורת העולה¹⁴; „שכל תורה לרבות הוא בא לומר תורה אחת לכל כו“¹⁴; ומהאי

(*) כי זה שדיני הפרשה הם כלליים לכל מיני העולה וכיו"ב (ראה מלבי"ם כאן) – היינו יודעים גם אם ה' כתוב „אם עולה קרבנו“ (סתם) וכיו"ב – ולא הול"ל „וזאת תורת“ שפירושו הפשוט אינו מתאים כאן [מכיון שרוב דיני הקרבנות נאמרו ב' ויקרא].

(12) בת"כ וש"ס לא הועתקו תיבות אלו. אבל זהו טעם הלימוד, כמפורש ברש"י זכחים שם. קרבן אהרן לתו"כ שם.

(13) ראה תו"כ זכחים שם הטעם שהוצרך לרבותו.

(14) באברבנאל ריש פרשתנו מפרש: וכאלו

א) וויבאלד אָז רש"י האָט שוין גע-
זאָגט בפירושו, כנ"ל, אָז דער דין פון
מנחת חוטא ששירי' נאכלין ווערט אָפּ-
געלערנט פון אַ פסוק אין פ' ויקרא – איז
שוין ניט נויטיק צו באַוואַרענען אָז דאָס
איז ניט דער דין וואָס „תורת המנחה“
קומט מרבה זיין.

ב) ועיקר: עס לייגט זיך ניט אויפן
שכל, אָז אַ בן חמש למקרא וועט אַליין
וויסן און פאַרשטיין וואָס עס לערנען די
ריבויים וואָס שטייען אין תורת כהנים
ביי חטאת אשם און שלמים:

„זאת תורת החטאת“ – פונוואַנען זאָל
אַ בן חמש למקרא פאַרשטיין אָז אויף
דעם דין „חטאות הפנימיות .. דמם טעון
כיבוס“ דאַרף מען האָבן אַ לימוד מיוחד²¹
– די סברא איז פונקט פאַרקערט: מה-
דאָך אָז חטאות החיצוניות „דמם טעון
כיבוס“, איז כש"כ וק"ו אָז אַזוי איז דער
דין ביי חטאות הפנימיות²².

[די הוה אמינא אָז חטאות הפנימיות
זאָלן ניט דאַרפן האָבן כיבוס, ווערט
אַרויסגעלערנט אין תורת כהנים מיט אַ
ק"ו פון קדשי קדשים: „ומה אם קדשי
קדשים ששוו לחטאות החיצונות למריקה
ולשטיפה לא שוו לכיבוס, חטאות הפני-
מיות שלא שוו למריקה ושטיפה אינו דין
שלא ישוו להם לכיבוס“ –

המנחה – תורה אחת לכל המנחות, אָז
אויך מנחות „דלא כתיבא“ (עס שטייט
ניט ביי זיי בפירושו דעם דין פון שיריהן
נאכלין לכהנים – ווי מנחת חוטא) איז
„שיריהן לכהנים“¹⁷.

און כדי אָז מען זאָל ניט מיינען
אָז ע"ד הפשט איז „תורת (המנחה)“
מרבה דעם דין פון „שיריהן לכהנים“
ביי מנחת חוטא (ווי די גמרא לערנט),
איז רש"י מעתיק בפירושו די דרשה
פון תורת כהנים; און ווי רש"י האָט
שוין פריער¹⁸ מפרש געווען, אָז דער דין
הנ"ל (אין ש"ס) אָז אויך אַ מנחת חוטא
„שירי' נאכלין“ ווערט אָפּגעלערנט –
„לפי פשוטו“¹⁹ – פון דעם פסוק (אין)
דער פריערדיקער פרשה²⁰), „והיתה לכהן
כמנחה“.

ד. אָבער דער ביאור איז ניט מספיק,
ווייל:

17) והוצרך לריבוי ד„תורת“* – כי לולי
הריבוי הו"א שאי"ז בכלל מנחה, שהרי מנחת
חוטא חטאת היא (ויקרא ה, יב. וראה רש"י
פרשתנו ו, י"ד „מתוך ע"ה. זבחים יא, א.
מנחות ב, ב).

18) ויקרא שם, יג.
19) ולפי „רבנותנו דרשו“ קאי הפסוק „והיתה
לכהן כמנחה“ במנחת חוטא של כהן וללמד שהיא
ב„כליל תהי' לא תאכל“ (פרשתנו ו, טז) כמנחת
נדבת כהן.

ויש לומר, ש„לפי פשוטו“ דין זה אי"צ כלל
קרא מיוחד, כי נלמד ממש"נ (פרשתנו שם) „וכל
מנחת כהן כליל תהי' גו"י“ [ומה שפירש"י שם (טו)
„וכן כל מנחת כהן של נדבה כליל תהי'“ – היינו,
שגם „של נדבה כליל תהי'“, וכש"ל של חובה (ראה
מפרשי רש"י שם)].
20) ויקרא שם.

21) כי אף שדין זה נאמר בהמשך להכהן
המחטא אותה יאכלנה“ (כנ"ל הערה 10) – אין
טעם לומר שהדין דמם טעון כיבוס הוא דוקא
גבי חטאות הנאכלות.

22) בזבחים (צב, ב – לדעת רבה), דהכתוב
דכיבוס איירי בפנימיות „אשר יזה בהזאות
(בניזאות) הכתוב מדבר“, „ותורת“ מרבה גם
הנאכלות (שאינן בהן קדושה כ"כ כהפנימיות) –
אבל ע"ד הפשט, כל הפרשה קאי בנאכלות.

* משא"כ זה שלמד מ„זאת תורת המנחה גו"י“
דגם מנחות זלא כתיב בהו מצה „באות מצה“
(מנחות נב, טע"ב ואי"ק) – יש לומר שאין צריך ע"ז
הריבוי „ותורת“.

און אָוודאי איז אַ בן חמש ניט שײך צו פאַרשטיין פון זיך אַליין אַז, וזאת תורת זבח השלמים" קומט מרבה זיין קרבנות במה (ווי ס'ווערט אַרויסגעלערנט אין ת"כ²⁷); ועוד ועיקר – דאָס זיינען דינים וואָס ער וועט וועגן זיי לערנען ערשט אין פ' ראה²⁸.

ה. דער ביאור אין דעם:

לויטן דרך הפשט איז מובן, אַז דאָס וואָס „כל תורה לרבנות הוא בא" איז נאָר ווען דער וואָרט „תורת" איז איבעריק, אָדער נאָכמער – ווען ער איז ניט צוגעפאַסט אין פסוק – ולדוגמא: ביי „זאת תורת העולה", וואָס די מערסטע (דינים –) תורות פון עולה שטייען שוין אין פ' ויקרא, היינט ווי פאַסט דאָ דער לשון „זאת תורת העולה", אַז דאָס – די געצייילטע דינים וואָס קומען דאָ צו – איז „תורת העולה"? מוז מען

ה, יח וברש"י. מתו"כ עה"פ. רבנן – זבחים וכריתות (שם).

וגם ע"ד ההלכה – זהו רק לדעת רע"ק. וראה שטמ"ק זבחים וכריתות (שם וראה גם במקומות שצויינט לקמן הערה 38) – שהדרשה „תורה אחת לכל כו" בנדו"ז הוא שונה משאר המקומות (שלכן יש בזה פלוגתא אי אמרינן בזה „תורה אחת לכל כו"*) וראה לקמן בפנים סעיף ז.

27) נוסף לזה שהה"א שאין זמן בבמה הוא רק מצד ק"ו כו' (תו"כ וזבחים שצויינט לעיל הערה 8), שאינו פשוט (לכן חמש).

28) יב, ח וברש"י שם. – אף שכבר נזכר ברש"י (ויקרא א, ג. יא).

(* ויש לומר, דזה שס"ל לרבנן (כריתות שם) דלא ילפינן דין הנ"ל דאשם מתורה אחת כו' מפני ד„הו"א כי אמיתא תורה אחת לכל אשמות הני מילי בשאר אשמות ודאין אבל אשם תלוי כו" – אף שגם בכ"מ, הדרשה ד„תורה אחת כו" באה לרבנות סוג שיש הו"א שאינו בכלל (כנ"ל בפנים ס"א) – כי בנדו"ז יש לדחות הדרשה מוכינן שאינה זומה לשאר המקומות, כבפנים ההערה.

ס'איז אָבער לגמרי ניט מסתבר צו זאָגן, אַז רש"י פאַרלאָזט זיך אַז דער תלמיד וועט פון זיך אַליין קומען צו דעם ק"ו (ובפרט ווען דער דין אַז חטאות הפנימיות לא הושוו למריקה ושטיפה²³ ווערט ניט דערמאָנט אין פירוש רש"י [אין חומש²⁴]).

„וזאת תורת האשם": וועגן אַן אשם מצורע ווערט בכלל דערציילט ערשט שפּעטער אין פ' מצורע²⁵ – היינט ווי איז שייך צו זאָגן אַז דער תלמיד וועט דאָ פון זיך אַליין אַרויסלערנען דעם ריבוי וואָס שטייט אין תו"כ (אַז אויך דער דם פון אשם מצורע „ניתן למטה")²⁶?

23) ראה פ' הראב"ד לתו"כ שם, אשם נפל מרוטבן על הכלי די להם כדי געלה מפני שהן כחטאת הפסולה שהכתוב ממעטה ממריקה ושטיפה כו" (תו"כ לקמן פסוק כא"כ) – והרי רש"י לא הביא דין זה דחטאת פסולה נתמעטה ממריקה ושטיפה. בפ' רבינו הלל וק"א לתו"כ שם, דמה שחטאות הפנימיות אינן במריקה ושטיפה הוא מפני דלשריפה קיימי ולא לבישול (וא"כ אי"צ ע"ז קרא) – אבל ראה ק"א שם, ד(לפי זה) „ק"ו זה אינו ק"ו כלל אחר דמה שלא הושוו לחטאות החיצוניות במריקה ושטיפה אינו מהעדר השווי אלא מפני דא"א בהם בישול כו"י.

ולהעיר מרש"י זבחים שם ד"ה (ק): מריקה ושטיפה דהיא דוקא בנאכלות דסמיך ל"י כל זכר בכהנים יאכל אותה.

24) ולהעיר, דמזה שכתב רש"י „והוא הדין לכל קדשים" רק גבי הדין דכלי חרש ישבר (ו, כא) וז"ל גבי הדין ד„מורק ושוטף" (שם) [דלא בכתו"כ (שם, כב) וזבחים (צה, ב במשנה. צו, ב). וראה רמב"ם וראב"ד הל' מעשה הקרבנות פ"ח ה"ד] – משמע, שהדין ד„מורק ושוטף" ע"ד הפשט הוא רק בחטאת ולא בשאר קדשים, כמשנ"ת בלקו"ש חכ"ז ע' 36.

25) כי אף שאשם מצורע כבר נזכר בפרש"י (ויקרא ה, ט) – הרי הצורך בריבוי ד„תורת" הוא מצד הקרא דמצורע (יד, ג), כנ"ל בפנים סעיף א'.

26) בזבחים (מה, א) וכריתות (כב, ב) יליף מ„זאת תורת האשם תורה אחת לכל האשמות" דגם אשם תלוי הוא של ב' סלעים (כסף שקלים) – אבל לרש"י נלמד זה ממשנ"י „בערכך" (ויקרא

אז ע"ד הפשט איז דער ריבוי פון „תורת החטאת“ אזוי פשוט, אז רש"י דארף עס גארניט שרייבן בפירושו. והביאור בזה:

גלייך נאך „תורת החטאת“ זאגט דער פסוק „במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת“³⁴, אז „חטאת“ סתם אלע חטאות – אפילו חטאת פון כהן המשיח וחטאת הקהל ביי וועלכע עס שטייט ניט אין פסוק בפירוש אז די שחיטה איז בצפון (במקום אשר תשחט העולה) – איז זייער שחיטה בצפון³⁵.

עס איז אָבער דאָ איין מין אין קרבן חטאת ביי וועלכן מ'וואָלט געקענט טראַכטן אז (אע"פּ עס שטייט „תשחט החטאת“ סתם, איז אָבער) זיין שחיטה ניט בצפון – און דאָס איז אַ קרבן עולה ויורד, וואָס איז תלוי אין דער יכולת פון מענטשן: אויב ער איז פאַרמעגלעך, ברענגט ער „נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים“; „ואם לא תגיע ידו די שה והביא .. שתי תורים או שני בני יונה גוי“ – און עוף; „ואם לא תשיג ידו .. והביא .. עשירית האיפה סולת לחטאת גוי“³⁶.

וויבאלד אז ביי דעם סוג חטאת קען זיין די מציות אז מען זאל ברענגען אַ קרבן וואָס האָט אינגאָנצן ניט קיין שחיטה, און אפילו ניט מליקה במקום שחיטה (ווי ביי חטאת העוף – וואָס דאָס געפינט מען אויך ביי עולה³⁷), נאָר „סולת לחטאת“ – איז מסתבר צו זאָגן אַז שחיטה איז ניט קיין ענין עיקרי אין

דעריבער לערנען אז „תורה לרבות הוא בא לומר תורה אחת לכל העולין“²⁹ –

[ועד"ז ביי „זאת תורת המנחה“ און „וזאת תורת החטאת“ – וואָס דער רוב פון זייערע דינים זיינען שוין געזאָגט געוואָרן אין פ' ויקרא, און אין אונזער פרשה ווערט צוגעגעבן נאָר עטלעכע דינים].

משא"כ „וזאת תורת האשם“, וואָס די דינים פון קרבן אשם שטייען ניט אין פ' ויקרא – דאָרט³⁰ ווערט נאָר אָנגעזאָגט ווער עס דאָרף ברענגען אַן אשם, אָבער ניט די דינים פונעם קרבן אליין; ובמילא דאָרף אויסקומען, ע"ד הפשט, אז דער פירוש פון „זאת תורת האשם“ איז „דאָס איז די תורה (די דינים) פון אשם“³¹.

און עד"ז ביי „וזאת תורת זבח השלמים“, וואָס מיינט אַ קרבן תודה³², ווי דער פסוק איז גלייך ממשיך „אם על תודה יקריבנו גוי“³³ – ווערט דאָך קרבן תודה איבערהויפט ניט דערמאָנט אין פ' ויקרא, ובמילא איז „זאת תורת זבח השלמים“ ניט קיין ריבוי, נאָר זיין פירוש איז כפשוטו, וכנ"ל.

ו. עס בלייבט אָבער ניט פאַרשטאַנדיק פאַרוואָס רש"י איז גארניט מפרש אויף „זאת תורת החטאת“, וואָס [קען ניט גע- טייטשט ווערן כפשוטו (וויבאלד אז רוב דיני חטאת שטייען שוין אין פ' ויקרא), נאָר עס] קומט „לרבות“. מוז מען זאָגן,

(29) ראה מלבי"ם כאן.

(30) ה, יד ואילך.

(31) ועד"ז בעוד כמה מקומות שנאמר „זאת תורת“ (וכיו"ב) – כמו: לקמן ז, לז. שמיני יא, מו. תזריע יב, ז. יג, נט. ועוד – ולא פרש"י כלום, כי במקומות אלו פירושו כפשוטו.

(32) צע"ק לשון רש"י „שכל תורה לרבות הוא כא“ וצע"ק לשון רש"י ח"ב ע' 21 ואילך.

(33) ז, יב. וראה רש"י שם: נדר שלמים הללו.

(34) ו, יח.

(35) ראה גם תו"כ עה"פ: לרבות כל חטאות כו'. וראה תו"כ ויקרא ד, כד. וזכחים מה, ריש ע"ב. מנחות נה, ב.

(36) ויקרא ה, ו"א.

(37) ויקרא א, יד ואילך.

איז דער ריבוי פון „תורת“ בשייכות צום דין פון „טענות שמן ולבונה“, וואָס שטייט ניט אין אונזער פרשה (דאָ שטייט³⁹ נאָר „והרים ממנו גו' מסולת גו' אשר על המנחה גו'“, אָבער ניט דער עצם דין אַז טענות שמן ולבונה), נאָר אין פרשת ויקרא⁴⁰;

וואָלט מען דעריבער געמיינט אַז ניט דאָס איז מרבה „זאת תורת“ (נאָר ס'איז אַ ריבוי בשייכות צו איינעם פון די דינים וואָס שטייען בפרשתנו דאָ) – באַוואָרנט רש"י אַז דער ריבוי מיינט אַט דעם דין⁴¹.

נאָך אַ טעם פאַרוואָס מ'וואָלט ניט אָנגענומען (אַן רש"י'ס פירוש) אַז „תורת המנחה“ קומט מרבה זיין דעם דין אַז מנחת כהנים טעונה שמן ולבונה:

די דינים פון מנחת כהנים, וועלכע שטייען נאָך דער פרשה פון „וזאת תורת המנחה“, הויבן זיך אָן מיט אַ באַזונדערן דיבור – „וידבר ה' אל משה לאמר זה קרבן אהרן ובניו גו'“⁴²;

און וויבאלד אַז צווישן זיי איז ניט נאָר די הפסקה פון אַ באַזונדערער פרשה – וואָס די הפסקות הפרשיות זיינען „ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין“⁴³ – נאָר אויך דורך אַ באַזונדערן דיבור, איז שווער צו זאָגן אַז מיט „וזאת תורת המנחה, תורה אחת לכולן“ מיינט מען מרבה זיין מנחת

דער כפרה ובמילא מוז די שחיטה ניט זיין (בצפון) „במקום אשר תשחט העולה .. לפני ה'“, אפילו ווען מ'ברענגט אַ שה וואָס דאַרף יע האָבן שחיטה.

אויף דעם קומט דער ריבוי „זאת תורת החטאת“, אַז „תורה אחת לכל החטאות“ – און וויבאלד אַז אויך אַ קרבן עולה ויורד איז אַ חטאת, איז שחיטתה בצפון; און רש"י דאַרף עס גאַרניט אויסטייטשן בפירוש, וויבאלד אַז דאָס איז דער ערשטער ענין וואָס שטייט גלייך נאָך „זאת תורת החטאת“, און די דינים פון חטאת האָט ער אַט ערשט געלערנט אין פ' ויקרא.

ז. עפ"ז ווערט אָבער שווערער צו פאַרשטיין פאַרוואָס רש"י דאַרף מפרש זיין „וזאת תורת המנחה, תורה אחת לכולן להטעינן שמן ולבונה“ (אויך „מנחת כהנים שהיא כלייל“) און פאַר-לאַזט זיך ניט דאָ, אַז מען וועט אַליין פאַרשטיין וואָס דער ריבוי איז, פונקט ווי ביי „זאת תורת החטאת“?

איז דער ביאור אין דעם:

ע"ד הפשט איז מסתבר, אַז „זאת תורת“ קומט מרבה זיין „תורה אחת לכל..“ דוקא בשייכות צו דינים וואָס שטייען אין דער פרשה גופא (נאָך דער הקדמה „זאת תורת גו'“³⁸ – דאָס הייסט, אַז דער נאָכקומענדיקער דין איז שייך ביי אַלע מינים פון דעם קרבן (אפילו אַזאַ, וואָס מצד הסכרא וואָלט מען אים ניט כולל געווען (בנוגע דעם דין) מיט די אַנדערע מינים);

אָבער אין דעם פאַל פון קרבן מנחה,

(38) ראה ע"ז תודה"ה הילכך (ובחים ח, א' ב), לר"ש (מנחות ג, ב – „ועוד כו'“). שטמ"ק ובחים מת, א [ועייג'כ תודה"ה איתבי' ובחים ט, ב. שטמ"ק כריתות כב, ב. ואכ"מ].

(39) ו, ת.

(40) ב, א.

(41) ע"פ המבואר בפנים יומתק לשון רש"י „(להטעינן שמן ולבונה) האמורין בענין“ – שבזה מבאר, שמכיון שסו"ס הם „אמורין בענין“, אפ"ל שהריבוי ד'תורת" הוא בנוגע לדין זה.

(42) ו, יב ואילך.

(43) רש"י ר"פ ויקרא.

א הוספה אין כמות – נאך א מין קרבן, אדער א הוספה אין כמות הקרבנות מיטן זעלבן דין.

און פון דעם וואָס די הוספה איז ניט נאָר אַן איכות'דיקע (דורך צוגעבן נאָך פרטי דינים), נאָר אויך אַ כמות'דיקע (דורך צוגעבן נאָך אַ קרבן), איז דאָ אַ הוראה אין עבודת ה':

„גשמיות“ מעסט זיך מערסטנס אין „כמות“ און „רוחניות“ – אין „איכות“. די הוראה פון ענין הנ"ל, אַז דער וועג צו הוספה אין איכות ורוחניות איז אַמאָל דוקא דורך הוספה אין (דער עבודה מיט „כמות“ וגשמיות. דער וועג צו דער־גרייכן דעם אמת'ן עילוי אין עבודה רוח־חנית איז (ניט דורך אַפּשליטן זיך פון וועלט און פאַרנעמען זיך נאָר מיט רוח־ניות'דיקע ענינים, נאָר) דורך דער עבודה צו מאַכן (נאָך) גשמיות'דיקע ענינים אַ קרבן לה'; און דוקא דורך דעם אופן פון מגביר זיין די „צורה על החומר“⁴⁵ – אַז פון חומר מאַכט מען צורה, פון כמות מאַכט מען איכות“⁴⁶ – ווערט אויפגעטאָן אַ פיל העכערער עילוי אין דער עבודה רוחנית פון נשמה.

ט. די עבודה פון הוספה בכמות אין אַ ברייטערן מובן איז די התעסקות צו

כהנים (אַז זי האָט דעם זעלבן דין ווי אַלע מנחות) וואָס איז אַפּגעטיילט מיט אַ נייעם דיבור וואָס ווייזט אַז די מנחה איז אַ נייער און באַזונדערער ענין

[ובמכש"כ פון דעם וואָס אפילו באַזונ־דערע סוגי קרבנות – מנחה אשם און שלמים“ – זיינען ניט אַפּגעטיילט מיט אַ באַזונדערן דיבור, עס איז צווישן זיי נאָר דאָ אַ הפסק פון אַ נייער פרשה].

ח. ע"פ כהנ"ל קומט אויס, אַז די הוספה פון דער פרשת הקרבנות אין אונזער פרשה אויף די קרבנות פון פ' ויקרא באַשטייט פון צוויי סוגים: (א) אַ צוגאָב פון נייע פרטי דינים אין די קרבנות עולה מנחה און חטאת; (ב) די הוספה פון נאָך קרבנות – אשם ותודה – וואָס זייערע דינים שטייען בכלל ניט פריער; ועד"ז ביי די ערשטע דריי – איז דאָ דער ריבוי פון „זאת תורת“ וואָס קומט מרבה זיין נאָך אַ מין פון דעם קרבן (תורה אחת לכל העולין, מנחות וכו').

און ווי רש"י איז מפרט די צוויי מיני הוספה ביים ערשטן קרבן – „זאת תורת העולה“: „הרי הענין הזה בא ללמד (א) על הקטר חלבים ואברים שהיא כשר כל הלילה“ – וואָס דאָס שטייט גלייך נאָכ־דעם אין פסוק „על המזבח כל הלילה עד הבקר“; (ב) „וללמד על הפסולין איזה אם עלה ירד ואיזה אם עלה לא ירד שכל תורה לרבות .. שאם עלו לא ירדו“.

דער אונטערשייד צווישן די צוויי סוגי הוספה איז דער חילוק פון איכות און כמות: דער ערשטער סוג איז אַ הוספה אין איכות הקרבן – נייע פרטי דינים אין דעם זעלבן קרבן בייטן די איכות פון קרבן; און דער צווייטער סוג איז

45 ראה קונטרס תורת החסידות פ"א י"ב.
46 דוגמא להפיכת „כמות“ ל„איכות“ בהלכה – עשרה מישראל לגבי פחות מעשרה. ועוד רבים. – גם י"ל: המוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי שהכלי טפילה לו (משנה שבת צג, סע"ב. רמב"ם הל' שבת ספ"ח) – היינו, שאף גשם הכלי יש לו שיעור וכמות להתחייב עליו, הנה כאשר מוציא הכלי בשביל האוכלין, „כוונת“ הכלי – זה שהיא בשביל האוכלין – נעשית כל מציאותה; ומכיון שהאוכלין הן פחות מכשיעור, גם הכלי הוא – פחות מכשיעור.

44 וי"ל, דמה שבחטאת יש דיבור חדש הוא רק מפני שהפסיק בדיני מנחת כהנים.

אייגענער עבודה, ביז אַז עס ווערט
 ביי אים גאַר אַן אַנדער איכות אין
 עבודה, ער בלייבט צוגעבונדן, איז עולה
 אויפ'ן „מזבח“, וואָס איז זוכה ומבטל זיין
 מציאות, עלי' למעלה ממדידה והגבלה
 – „כל הלילה עד הבקר“, דורכן גאַנצן
 העלם הגלות ביז דער בקר פון אור
 הגאולה⁴⁸.

(משיחת ש"ט צו תשל"ג)

מקרב זיין וואָס אַ גרעסערע כמות פון
 אידן לתורה ומצות, ביז אַז אפילו אַזעל-
 כע וואָס בחיצוניותם זעען זיי אויס ניט
 ראוי למזבח („פסולין" ר"ל) – אויך זיי
 איז ער מעלה אויפן מזבח און אין אַן
 אופן פון „(אם עלו) לא ירדו“;

און דורכדעם איז „מאיר עיני שניהם
 ה'“⁴⁷ – אַז ביי אים ווערט נתוסף אַן
 אור גדול וואָס איז ניט בערך צו זיין

48) כפי' האוה"ח הק' עה"פ.

47) משלי כט, יג. תמורה טז, א. תניא בהקדמה.

